

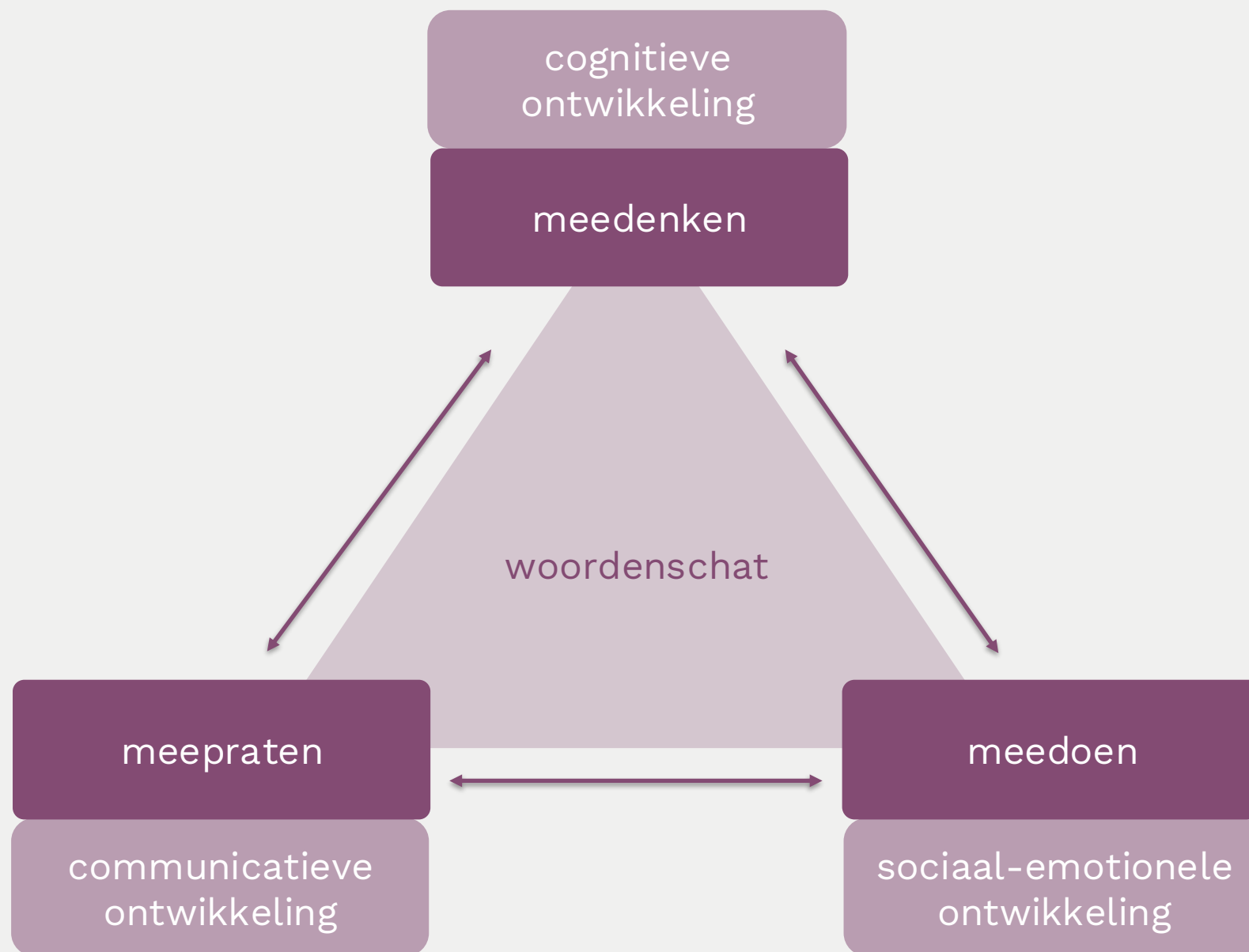
Brenda Brijson
LOGO 3000
de basis

Het belang van woordenschat

Waarom is woordenschat belangrijk?

Woordenschat *in* onderwijs

Het aankomende thema is:

“?”

thema

Welke lesinhouden komen er binnen dit thema aan bod?

Informatie over LOGO

- Waarom LOGO?

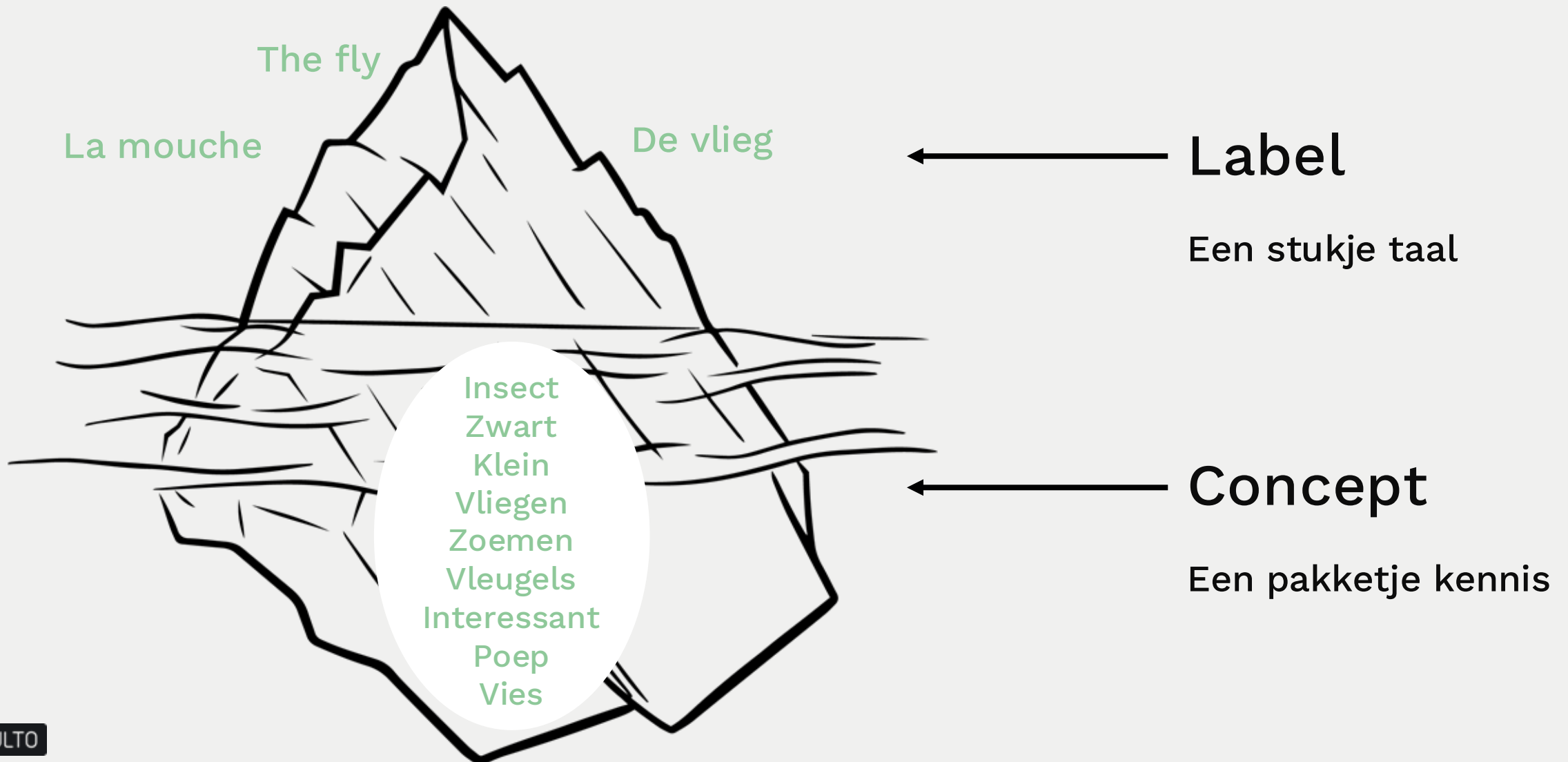
LOGO

The word "LOGO" is written in large, bold, colorful letters: 'L' is green, 'O' is yellow, 'G' is blue, and the final 'O' is red. A small cartoon character, identical to the one in the bottom left, is positioned inside the red 'O', appearing to be peeking out from behind it.

Onderzoek laat zien:

- Er zijn grote verschillen tussen kinderen als het gaat om woordkennis
- Woordenschat is heel belangrijk voor het succes op school
- Kinderen en vooral jonge kinderen kunnen heel snel leren en heel veel woorden leren
- De PM-ers en Leerkrachten maken het verschil!

Label en concept

Brede woordkennis: hoeveel woorden ken je?

Diepe woordkennis: hoe goed ken je de woorden?

- Betekenissen
- Betekenisverbindingen
- Betekenisstructuren

Informatie over LOGO

- Wat is LOGO?

Het gaat om:

- Basiswoordenschat: BAK (LOGO 3000)
- Beginnende leeswoordenschat (LOGO Leeswoorden - groep 3)
- Schooltaalwoordenschat (LOGO Schooltaalwoorden - groep 4-5)

- Goede kennis van woordbetekenissen
- Gestructureerde netwerkopbouw

... in een doorgaande lijn

LOGO-materialen

LOGO

LOGO-materialen

LOGO 2 Winter

boffen - bijzonder

- Wat **bof** ik met jullie. Jullie zijn **bijzondere** kinderen!
- Jullie **boffen** vandaag! Jullie krijgen limonade.
- Ik heb zin om met iets **bijzonders** te beginnen. Zullen we samen een gek dansje doen?
- Wat een **bijzondere** tekening. Die is mooi.
- Vandaag is een **bijzondere** dag; meester Rick is jarig!

7

herfst in het bos

de uil, het hert, de wolf, de vos, de eekhoorn

Interactieve verwerking

pluieren en controleren

stampen - slijpen - dansen - kluipen

voorbewerken en semantiseren

de verkleer

Ik heb heel veel verkleer. Je moest het eens verkleeren. Dan dan...

geen

een paar

alle

LOGO 3000

LOGO Leeswoorden

ondertussen - intussen

- Beginnen jullie maar met opruimen. **Ondertussen** ga ik even wat anders doen.
- Oh, **ondertussen** is het al bijna half 12!
- Kijk eens! **Ondertussen** is het gaan sneeuwen.
- Het is nog geen tijd; **intussen** kunnen we een liedje zingen.
- Ik weet **intussen** heus wel dat jullie schatjes zijn!

10

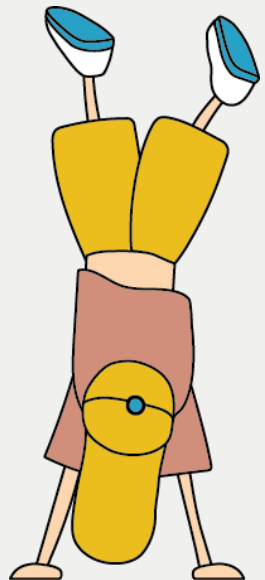
LOGO 3000

interessant

- Dat is **interessant**, daar wil ik wel meer over weten!
- We hebben net een heel **interessant** verhaal gelezen.
- Vandaag was een **interessante** dag; we hebben veel geleerd.
- Pim vindt voetbal een **interessante** sport.
- Dat is een **interessante** vraag.

27

LOGO Leeswoorden

Woordwebben & Leerkrachtkaarten

op je plaats

bewegen	stilzitten
	

LOGO 2

de lunch

het ontbijt

het tussendoortje

het avondeten

LOGO 24

de beweging

stampen

sloffen

dansen

kruipen

sluipen

LOGO 20

de wandeling

wandelen

op pad gaan

het pad

de kaart

LOGO 12

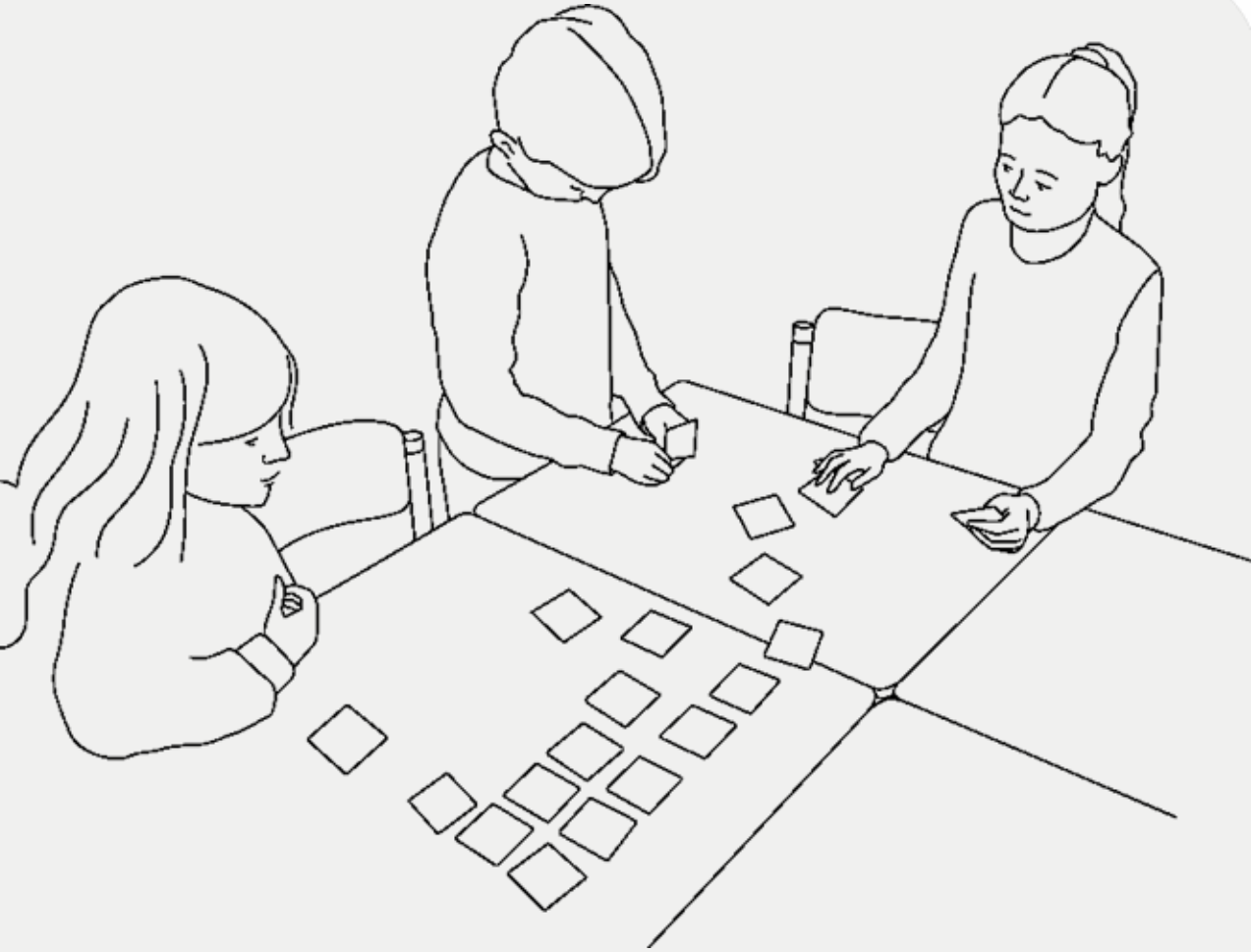
Vorbewerken

Semantiseren

Interactieve verwerking

Consolideren

Controleren

Vorbewerken/semantiseren:

Voorkant

wanneer? - nu - (meteen) - straks - (dadelijk) - later - (ooit)

wanneer? = welke tijd?
nu = de tijd die het nu is
straks = dat is nu nog niet; heel even wachten
later = nu nog niet; een tijdje wachten

voorbereiding
Gebruik bij deze semantisering het woordweb. Doe de semantisering voor je naar het speelkaal gaat. Een handpop.

voorbewerken en semantiseren

*De handpop stelt zich voor en richt zich tot de kinderen. Hallo, ik ben (de naam noemen). Jullie kennen mij wel, hè? Ik ben **nu** bij jullie in de kring.*
Wanneer gaan jullie naar het speelkaal? **Nu** zitten jullie in de kring. Nog even wachten? Gaan jullie **straks** naar het speelkaal? Want **straks** is even wachten.

*Geef pop antwoord. Je wilt weten **wanneer** we naar het speelkaal gaan? **Wanneer?** **Straks** gaan we naar het speelkaal. We zitten **nu** nog in de kring (nu' aanwijzen op het woordweb en je tot de kinderen richten). Maar **straks** gaan we naar het speelkaal. **Straks**, dat is heel even wachten. Dat is **straks**. **Nu** zitten we in de kring. **Straks** gaan we naar het speelkaal. En **later** (aanwijzen) gaat iedereen naar huis. We zitten **nu** in de kring, **straks** gaan we naar het speelkaal, en **later** gaan we allemaal naar huis.*

Pop: Dus we moeten nog even wachten op **straks!** Want we zitten **nu** in de kring.
Jij: Ja, **straks** gaan we naar het speelkaal.
Pop: **Wanneer?**
Jij: **Straks**. Dat is niet **nu**.
Pop: O, jammer. Dus we gaan **straks**. En **wanneer** gaan we dan naar huis?
Jij: Dat is pas **later**, nu nog niet. **Later** betekent: nog een tijdje wachten.
Pop: Dus we gaan **straks** naar het speelkaal en **later** gaan we naar huis? **Later** is nog een tijdje wachten.
Jij: Ja, en **nu** zitten we in de kring.

Ga nu direct door met de interactieve verwerking op de achterkant!

© REZULTO BV

LOGO 1 lente 29

Interactieve verwerking Consolideren/controleren:

Achterkant

interactieve verwerking

- * Pop snapt geloof ik niet dat hij nu niet naar het speelkaal kan. Wie wil het nog een keer tegen pop zeggen? Geef telkens een van de kinderen een zinnetje, waarna pop (jij) antwoordt:
Kind: Je mag straks spelen, pop.
Pop: Wanneer?
Kind: Straks.
Pop: Nu?
Kind: Nee, straks (enz.)
Pop: Oké, ik snap het. Straks ga ik mee naar het speelkaal. Dat is al gauw. Joepie!
- * Doe hetzelfde, maar dan met naar huis gaan. Pop vraagt: 'Wanneer gaat iedereen naar huis?' De kinderen mogen weer antwoorden: Kind: Dat is later, pop. Later gaat iedereen naar huis.

Aanhaken

- * Als de kinderen het woord **nu** kennen haak je **meteen** aan. Bij het woord **straks** haak je **dadelijk** aan. Bij het woord **later** haak je **ooit** aan. **Ooit** is heel veel later. Consolideer de woordendoor ze mee te nemen in je taalgebruik.
 - > We gaan **meteen** beginnen
 - > **Dadelijk** gaan we iets eten
 - > **Ooit** ga ik op een verre reis. Ik weet niet precies wanneer.

consolideren en controleren

Voorlezen

- * Doe een gesprekje met de handpop; één van de kinderen speelt de rol van de handpop (P), de kinderen en jij antwoorden (K).
 - > P: Wanneer gaan we naar buiten, nu?
 - > K: Nee pop, we gaan straks, dat is al gauw.
 - > P: Maar ik wil nu! Meteen!
 - > K: Straks, dadelijk mag je naar buiten toe.
 - > P: Maar ik wil nu!
 - > K: Straks duurt niet zo lang, echt niet.
 - > P: Ga ik ooit nog naar buiten toe?
 - > K: Ja echt, we gaan dadelijk.
 - > P: Het is echt dadelijk, hè? K: Ja, we gaan dadelijk, straks.
 - > P: Oké, dan wacht ik op straks.
- * Laat de kinderen naar een aangewezen plek lopen in het lokaal, één plek voor nu (meteen), een plek voor straks (dadelijk) en een plek voor later, en stel de volgende vragen:
 - > 'Wanneer ga je naar bed? Nu, straks of later?'
 - > 'Wanneer is het tijd om buiten te spelen? Nu, straks of later?'
 - > 'Wanneer gaan we eten en drinken? Nu, straks of later?'
 - > 'Wanneer gaan we naar huis? Nu, straks of later?'
- * Leer de kinderen deze variant op Olfantje in het bos: Klein dolfijntje in de zee Zwem nu met je mama mee

*Straks weet je de weg niet meer
Ja, ik zeg het nog een keer
Klein dolfijntje in de zee
Zwem meteen met mama mee*

Voorlezen

- * Hè, wie zit er op de wc? van Harmen van Straten.
Tip: bespreek het boek na:
 - > 'Alle dieren willen meteen naar de wc, hè? Als je nodig moet, kun je niet wachten op straks of later.'
 - > 'Hebben jullie ook wel eens dat je niet meteen naar de wc kan gaan? Wat doe je dan? En wat doe je als je je plas niet meer op kan houden?'

Meenemen in de Klassenroutines

- * Benut door de dag heen situaties om de doelwoorden te laten terugkomen.
 - > 'Jullie kunnen nu wel bij de zandtafel spelen.'
 - > 'Ja, doe je jas meteen maar aan.'
 - > 'Straks (dadelijk, zo) gaan we iets eten hoor, dat is dadelijk.'
 - > 'Voorlezen doe ik niet nu. Dat doe ik later.'
 - > 'Ooit ga ik zelf proberen een boek te schrijven.'
 - > 'Jij mag dadelijk vertellen, eerst mag...'
- * Noem bij het bespreken van het dagritme de doelwoorden.

Cluster 29

Woordmuur

Een paar... **de kleding(stukken)**

...slippers ...sandalen ...schoenen dragen

de pet de hoed de bril de zonnebril

afdoen opdoen

(zich) aankleden (zich) uitkleden

jas de winterjas

LOGO 1 4

losmaken	vastmaken
de veter	de knoop de strik
los	vast
het klittenband	strikken

LOGO 2 3

kassa

LOGO 1 33

strak

LOGO 1 33

Liedjes, versjes & spelletjes

dit ben ik van alle kanten

Aan de **voorkant** zit mijn buik,
Mijn neus waarmee ik alles ruik.
Mijn armen zitten aan de **zijkant**
En aan het eind van elk een hand
Die pakken alles wat ze willen
En aan de **achterkant** heb ik ...

LOGO 2

2

© 2010 IN

zoek de tekens

Je ziet allemaal **tekens**. Pak drie kleurpotloden: blauw, rood en groen.
Zet een rood rondje om de **letters**. Zet een blauw rondje om de **cijfers**. En
zet een groen rondje om de **picogrammen**. Kun je dit tellen? Van welke
tekens heb je de meeste? En van welke **tekens** heb je de minste?

KOPIEERBLAD

LOGO

Naar klas Grp 8 Simone Griminger

Woordclusters en praatplaten

Woordclusters en praatplaten Woordenboek

Zoeken...

Deactieveer alles

- Totaal
- Actief
- Inactief

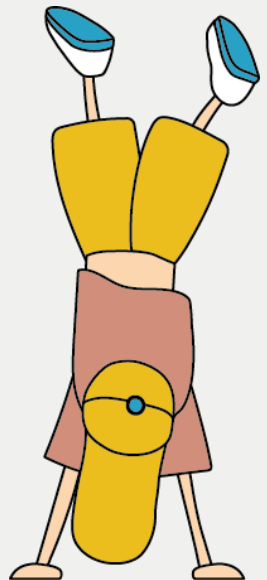
Selecteer alles

- HERFST
- WINTER
- LENTE
- ZOMER

Selecteer alles

- METROOM
- GROEP 1
- GROEP 2

Cluster 5 * ruzie maken, ophouden, goedmaken, het vriendje	Cluster 4 * aandoen, uitdoen, het licht, de lamp	Cluster 5 * licht, donker	Cluster 12 * de cirkel, de driehoek, de vorm, het vierkant	Praatplaat 3 * zoemen, de worm, de insecten, de rups, de spin, de wesp, de huisjesslak, het spinnenweb
Praatplaat 1 * de blaadjes, de boom, de paddenstoel, de tak	Praatplaat 2 * de billen, de borst, de buik, de nek, de rug, de schouder, het hoofd, het lijf	Praatplaat 3 * de duim, de elleboog, de hand, de knie, de nagel, de pink, de tenen, de vinger, de voet, de armen, de benen	Praatplaat 4 * de kin, de neus, de wang, het oog, het oor, kijken, luisteren, het gezicht	Praatplaat 5 * de gang, de jas, de kapstok, op de speelzaal, de tas, het haakje, ophangen
Praatplaat 6 * de luer, de plas, de poep, de wc/het toilet, doortrekken, het potje, het wc-papier/het toiletpapier	Praatplaat 7 * de dop, de gum, de kwas, de stift, de tekening, de verf, het potlood, tekenen, verven	Praatplaat 8 * de lijn, de plakplaatjes, de schaar, het plakboek, het schort, kleven, knippen, plakken	Praatplaat 9 * de bal, de beer, de lega, de puzzel, het speelgoed, het wagentje, spelen	Cluster 1 * de prullenbak, de rommel, opruimen, weggoaien
Cluster 2 * bewegen, stilzitten	Cluster 3 * kwijt, zoeken, vinden	Cluster 4 * afpakken, houden, teruggeven	Cluster 6 * het happe, de honger, het slokje, de darst	Cluster 7 * het water, knoeien, schoon, schoonmaken, vies
Cluster 8 * de zon schijnt, draag, het regent, nat, de paraplu	Cluster 9 * het waait, de wind, waaien	Cluster 10 * de kring, de rij	Praatplaat 1 * de pakjes, de pepernoten, de zak, het paard, Piet, Sint, sinterklaas	

Algemeen

- Samenvattend
- Aantallen woorden
- Inpassen

LOGGO

- Lees leerkrachtkaart voor
- De woordmuur is er ook voor jou
- Wijs de woorden heel veel aan
- Noem de woorden zelf de hele dag
- ‘Herhaald praten’
- Zoek nieuwe contexten voor de woorden
- Gebruik LOGO digitaal voor het consolideren

Woorden per LOGO groep jaarlijks

LOGO 3000	3.000
> Instroom	500
> Groep 1	1.000
> Groep 2	1.500
LOGO Leeswoorden (groep 3)	900
LOGO Schooltaalwoorden (groep 4-5)	800

- Goede kennis van woordbetekenissen
- Gestructureerde netwerkopbouw
- Doorlopende lijn

Aantallen per week

instroom

groep 1

groep 2

groep 3

groep 4

groep 5

clusters

1

4

4

3-4

2

2

woordkalender

1

1

1

1

1

1

praatplaten

1

1 per 2 weken

1 per 2 weken

1 per 2 weken

-

-